

**СУТ БЕЗИ РАКИ ВА ХОЖКИН ЛИМФОМАСИ БИЛАН
КАСАЛЛАНГАН БЕМОРЛАРДА ТУХУМДОН ТЎҚИМАСИНИНГ
КРИОКОНСЕРВАТСИЯ СИФАТИНИ БАҲОЛАШ:
ФОЛЛИКУЛАЛАРНИНГ ҲАЁТИЙЛИГИ ВА МОРФОЛОГИЯСИНИ
ТАҲЛИЛ ҚИЛИШ.**

Ходжаева Н.Х.^{1,2}, Каххаров А.Ж.¹

Ташкентский государственный стоматологический институт¹

Медиафарм ЭКО Клиникаси²

Тадқиқот мақсади: Ушбу тадқиқотнинг мақсади сут беzi саратони ва Ходжкин лимфомаси билан оғриган аёлларда криоконсерватсия усулини қўллашдан сўнг музлатилган ва эритилган тухумдон тўқималарининг сифатини баҳолашдан иборат эди.

Материаллар ва усуллар: Тадқиқотга кўкрак беzi саратони (84%) ва Ходжкин лимфомаси (16%) билан оғриган 25 нафар бемор киритилган бўлиб, уларга тухумдон тўқималарини олиш амалга оширилган. Тухумдон тўқимасини олиш ва криосақлаш Медиафарм ЭКО клиникасида амалга оширилди. Инсон тухумдон тўқималарини криосақлаш учун криопротекторлар ва антиоксидантлар (Л-глутамин) сифатида пропандиол ва рафиноз билан тўлдирилган музлатувчи муҳит ишлатилган. Кейин намуналар одатдагидан юқори совутиш тезлигида музлатилди. Фолликулаларнинг яшовчанлиги ва морфологияси музлатиш ва эритишдан олдин ва кейин таҳлил қилинди.

Натижалар: Музлатилган ва эритилгандан кейинги тухумдон тўқималарининг сифатини ўрганиш шуни кўрсатдики, музлатилган ва эритилгандан кейинги тўқималардан олинган тирик фолликулаларнинг ўртача фоизи ($39,4 \pm 3,6\%$) янги тўқимадан олинган намуналарга ($38,9 \pm$

4,1%, $p = 0,79$) nisbatan сезиларли фарқларга эга эмас. Таҳлил қилинган фолликулаларнинг умумий сони музлатишдан олдин 874 та ва эритилгандан кейин 512 тани ташкил этди. Музлатилгандан ва эритилгандан сўнг, фолликулаларнинг 75,9% тинч ҳолатда, 19,1% бирламчи, 4,6% иккиламчи ва 0,4% атретик деб таснифланган. Морфологик интакт фолликулалар фоизи янги тўқимада ($94,7 \pm 1,5\%$) музлатиш ва эритишдан кейинги натижаларга ($71,8 \pm 4,9\%$, $p=0,035$) nisbatan сезиларли даражада юқори эканлиги аниқланди. Эриган тўқимада морфологик жиҳатдан интакт бўлган тинч ҳолатдаги фолликулалар фоизининг назорат маълумотларига nisbatan пасайиши кузатилди ($79,1 \pm 5,1\%$ га nisbatan $96,5 \pm 0,7\%$, $p = 0,007$).

Хулоса:

Бизнинг музлатиш ва эритиш протоколимиз тирик фолликулаларнинг юқори улушини сақлаб қолиш ва фолликулалар ривожланишининг турли босқичларини сақлаб қолиш имконини беради (янги назоратга nisbatan $p>0,05$). $71,8 \pm 4,9\%$, фолликулалар криосақлашдан кейин шикастланмаган морфологияни сақлаб қолади ($p=0,0035$). Бизнинг натижаларимиз шуни кўрсатадики, музлатиш ва эритиш усули фолликулаларнинг ҳаётийлигини ва уларнинг тузилишини сақлаб қолишнинг самарали жараёнини таъминлайди, бу эса тухумдон тўқималарини сақлаш ва онкологик беморларнинг репродуктив саломатлиги нуқтаи назаридан муҳимдир.